ДОВІДКА
ПРО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2026 РІК ЗА ПІДСУМКАМИ І ПІВРІЧЧЯ 2026 РОКУ

Безпека та цивільний захист населення

З метою забезпечення заходів безпеки та захисту населення Чернігівської міської територіальної громади та територіальної оборони у 2025 році діють такі міські цільові програми:

✓ Програма підготовки територіальної оборони та підготовки населення м. Чернігова до участі в русі національного спротиву на 2022-2027 роки у новій редакції.

Виконання визначених Програмою заходів сприяло набуттю мешканцями м. Чернігова готовності та здатності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

На реалізацію Програми за І півріччя 2026 року з бюджету Чернігівської міської територіальної громади було виділено 130,5 млн грн.

У межах виконання заходів даної Програми в І півріччі 2026 року було проведено:

- пуско-налагоджувальні роботи двох об'єктів реконструкції існуючих бойлерної та центрального теплового пункту зі встановленням блочно-модульних котелень як резервного живлення;
- будівництво фортифікаційних споруд (облаштування спостережних пунктів, захисних споруд, вогневих позицій).

✓ Програма шефської допомоги військовим частинам, установам та організаціям Збройних Сил України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства юстиції України, Державної спеціальної служби транспорту та Державної прикордонної служби України на 2025 – 2027 роки (зі змінами та доповненнями).

Програма розроблена з метою піднесення престижу військової служби, сприяння обороноздатності та мобілізаційній готовності держави, розв'язання соціально-побутових проблем, задоволення культурних і духовних потреб військовослужбовців, налагодження ефективного цивільно-військового співробітництва.

На реалізацію Програми протягом І півріччя 2026 року з бюджету Чернігівської міської територіальної громади було виділено 153,2 млн грн.

✓ Програма забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2026-2027 роки.

Програма розроблена з метою:

- забезпечення публічної безпеки і порядку;
- охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- протидії злочинності;
- усунення передумов для вчинення правопорушень і забезпечення конституційних прав та свобод людини на основі чітко визначених пріоритетів, поступового нарощування у цій справі зусиль правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування та громадськості;

- удосконалення методів організації роботи і шляхів запобігання вчиненню правопорушень;

- активізації роботи щодо профілактики рецидивної злочинності;

- покращення роботи з протидії наркозлочинності, профілактики дитячої бездоглядності, злочинного впливу на неповнолітніх у молодіжному середовищі та в сім'ях;

- дієвої протидії злочинності серед неповнолітніх, у тому числі рецидивної;

- підвищення координуючої ролі органів місцевого самоврядування в розв'язанні проблем боротьби зі злочинністю та її негативними наслідками;

- піднесення престижу Національної поліції України.

На реалізацію Програми за І півріччя 2026 року було виділено з бюджету Чернігівської міської територіальної громади 19,9 млн грн.

Також, у І півріччі 2026 року виготовлено проєктно-кошторисну документацію з капітального ремонту пункту управління керівника міської ланки Чернігівської територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Чернігівської області.

Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство. Охорона навколишнього природного середовища.

За підсумками І півріччя 2026 року виконані наступні роботи, спрямовані на задоволення потреб населення у наданні житлово-комунальних послуг належної якості, розвиток інфраструктури міста, забезпечення безпечного руху транспортних засобів міськими автомагістралями, підтримання та покращання екологічної ситуації на території міста, тощо:

1. Будівництво, капітальний ремонт та реконструкція інфраструктурних об'єктів житлово-комунального господарства на території міста:

- розробляється проєктна документація на розширення міського кладовища «Яцево» в м. Чернігові;

- під розширення міського кладовища «Яцево» в м. Чернігові викуплено 2 земельні паї загальною площею 2,63 га.

2. Проведення поточного ремонту, в тому числі аварійно-відновлювальних робіт, об'єктів вулично-дорожньої мережі, тротуарів, штучних споруд та інших елементів дорожнього покриття, внутрішньодворових проїздів:

- на 41 вулиці міста відновлене дорожнє покриття загальною площею 5,4 тис. м^2, у тому числі: доріг – 5,29 тис. м^2, тротуарів – 0,11 тис. м^2).

3. Благоустрій озеленених територій м. Чернігова:

- висаджено 103 дерева, 461 кущ та 116 пог. м живої огорожі;

- улаштовано квітників багаторічних та однолітників загальною площею 2 393,0 м^2;

- знесено 500 окремих засохлих та пошкоджених дерев по місту та на прибудинкових територіях;

- кроновано 38 дерев, тощо.

4. Утримання та технічне обслуговування технічних засобів регулювання дорожнього руху:

- проведено місячне, квартальне, піврічне і річне технічне обслуговування 69 світлофорних об’єктів;

- замінено 5 дорожніх контролерів та 6 кнопок виклику світлофорів на світлофорних об’єктах;

- встановлено 11 пристроїв резервного живлення на світлофорних об’єктах;

- замінено 16 пішохідних та 20 транспортних світлофорів;

- встановлено 166 дорожніх знаків;

- виконано роботи з виявлення 14 місць та 7 ділянок концентрації ДТП;

- поновлено 22,13 км повздовжньої та 6 100 м^2 поперечної дорожньої розмітки.

5. Утримання очисних споруд та зливової каналізації:

- очищено 15,9 км колекторів зливової каналізації гідродинамічними установками;

- очищено 2,15 км водовідвідних канав, 4,34 км залізобетонних лотків та 0,5 км каналізаційних колекторів вручну;

- очищено 400 зливоприймальних колодязів від мулу та сміття та 298 оглядових колодязів, тощо.

6. Утримання та технічне обслуговування мереж зовнішнього освітлення міста:

- відремонтовано 794 світильники;

- встановлено 104 світильники та замінено 504 лампи;

- замінено 10,6 км повітряних ліній;

- замінено 34 термінали виконавчих пунктів систем управління мереж зовнішнього освітлення.

7. Технічне обслуговування системи відеоспостереження вулиць міста Чернігова та технічний супровід роботи віртуальної мережі (441 камери відеоспостереження, 91 комутаційної шафи, 51 контролеру віддаленого контролю, керування та оповіщення, серверів, тощо).

8. Утримання 3-х підземних переходів.

9. Поточний ремонт та утримання 5 громадських вбиральнь.

10. Утримання 12-ти місць поховань.

11. Доставка в морг померлих і загиблих безрідних громадян та з моргу до кладовища померлих і загиблих самотніх громадян, осіб без певного місця проживання, а також невпізнанних трупів, знайдених у межах міста (усього доставлено 1 170 померлих громадян).

12. Захоронення 22 невідомих безрідних людей.

13. Забезпечення охорони тваринного світу, регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у місті Чернігові (утримання пункту тимчасового утримання тварин):

- стерилізовано 312 тварин (108 собак та 204 коти) з перетримкою на території пункту тимчасового утримання тварин;

- ревакциновано 600 безпритульних тварин.

14. Надання інших послуг з благоустрою міста Чернігова.

Унаслідок російської збройної агресії у місті Чернігові, шляхом нанесення ракетних та бомбових ударів було завдано значної шкоди об'єктам критичної інфраструктури і функціонування систем життєзабезпечення міста.

У І півріччі 2026 року було продовжено реалізацію заходів, спрямованих на ліквідацію наслідків російської військової агресії та забезпечення належного функціонування зазначених об'єктів, зокрема, протягом І півріччя 2026 року були виконані наступні заходи:

- проведено обстеження технічного стану 3 житлових будинків міста, пошкоджених в грудні 2025 року унаслідок ракетного удару зі сторони країни-агресора російської федерації:

- розроблено проєктну документацію на проведення аварійно-відновлювальних робіт в 5-ти житлових будинках міста, пошкоджених внаслідок російської збройної агресії.

Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом

За оперативною інформацією у І півріччі 2026 року в м. Чернігові прийняті в експлуатацію закінчені будівництвом об'єкти – багатоповерхові багатоквартирні житлові будинки загальною площею 21,147 тис. кв. м житла.

Протягом січня-червня 2026 року комісією щодо розгляду заяв на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб виконавчим комітетом Чернігівської міської ради призначено грошову компенсацію у новому розмірі за належні для отримання жилі приміщення 33 сім'ям осіб з інвалідністю, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні до 01 червня 2018 року заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів у період їх здійснення, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» до фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, включено 129 кімнат у гуртожитках освітніх закладів та 124 житлові приміщення розташовані в модульному містечку.

Станом на 01.07.2026 в м. Чернігові зафіксовано пошкодження внаслідок військових дій 3 650 приватних житлових будинків, садових і дачних будинків, серед них:

- 2 115 од. – підлягають відновленню в рамках поточного ремонту (незначно пошкоджені);
- 986 од. – підлягають відновленню в рамках капітального ремонту, реконструкції (значно пошкоджені);
- 549 од. – не підлягають відновленню (повністю зруйновані).

У І півріччі 2026 року рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 11.06.2026 № 310 «Про погодження продовження терміну дії на 2027 рік Програми містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024 – 2026 роки та викладення її у новій редакції» було погоджено продовження терміну дії на 2027 рік Програми містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024 – 2026 роки та викладено її у новій редакції. Метою даної програми є приведення діючої містобудівної документації м. Чернігова у відповідність до вимог чинного законодавства у сфері містобудівної діяльності та розроблення нової містобудівної документації, вирішення нагальних питань містобудівного розвитку міста. У 2026 році відповідно до програми містобудівної діяльності реалізовано складання аналітичного звіту за результатами проведення містобудівного моніторингу Генерального плану м. Чернігова.

Також у І півріччі 2026 року велись роботи з будівництва багатоквартирних житлових будинків соціального призначення та дошкільного навчального закладу в другому мікрорайоні житлового району «Масани» у м. Чернігові, а саме з будівництва зовнішніх інженерних мереж теплопостачання, водопостачання та водовідведення.

Підприємництво та надання адміністративних послуг

Станом на 01.07.2026 кількість суб’єктів малого та середнього підприємництва за даними Головного управління ДПС у Чернігівській області складає 19 700 суб’єктів господарювання (що на 2,9 % більше ніж на початок року), з них 2 099 – юридичних осіб (стільки ж, як і на початок року) та 17 601 – фізична особа-підприємець (на 3,3 % більше, ніж на початок року).

Кількість економічно активних суб’єктів малого та середнього підприємництва на 01.07.2026 складає 14 288 суб’єктів господарювання, з них 1 495 – юридичних осіб та 12 793 – фізичні особи-підприємці.

Середньооблікова кількість штатних працівників, зайнятих у сфері малого та середнього підприємництва на 01.07.2026 становила 54,1 тисяч осіб. З них 17,3 тисяч осіб перебуває у трудових відносинах з фізичними особами-підприємцями (31,9 %), 15,9 тисяч осіб зайнято на середніх підприємствах (29,4 %), 12,8 тисяч – фізичних осіб-підприємців (23,7 %) та 8,1 тисяч осіб працюють на малих підприємствах (15,0 %).

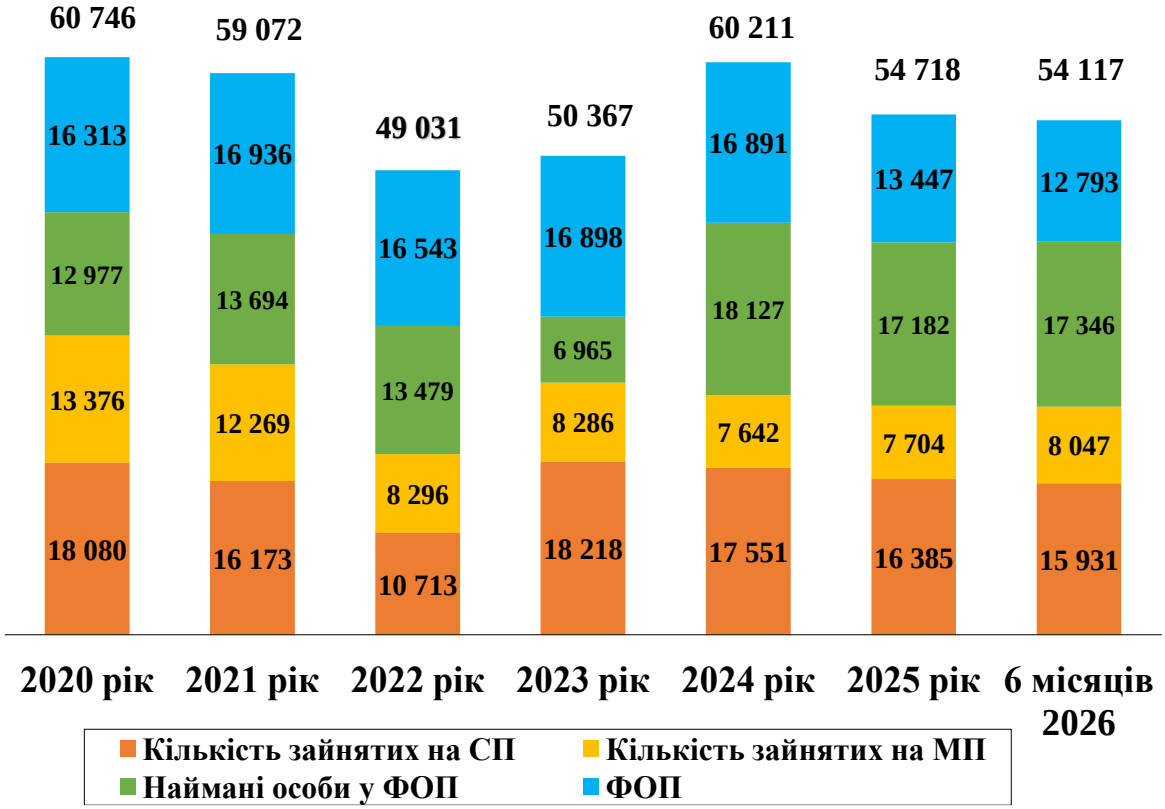

Рис. 1. Чисельність зайнятих у сфері малого та середнього бізнесу у м. Чернігів, осіб

Обсяги реалізованої продукції малими та середніми підприємствами м. Чернігова протягом січня-червня 2026 року становлять 12 945,3 млн грн. Найбільше промислової продукції у місті виробляють підприємства переробної промисловості.

Переважна більшість суб'єктів господарювання, зареєстрованих у м. Чернігові, провадять свою діяльність у сферах надання послуг (7 648 суб'єктів господарювання або 54 %) та торгівлі (5 062 суб'єкти господарювання або 35 %). Виробничою діяльністю зайнято 11 % суб'єктів господарювання (1 578 суб'єктів господарювання).

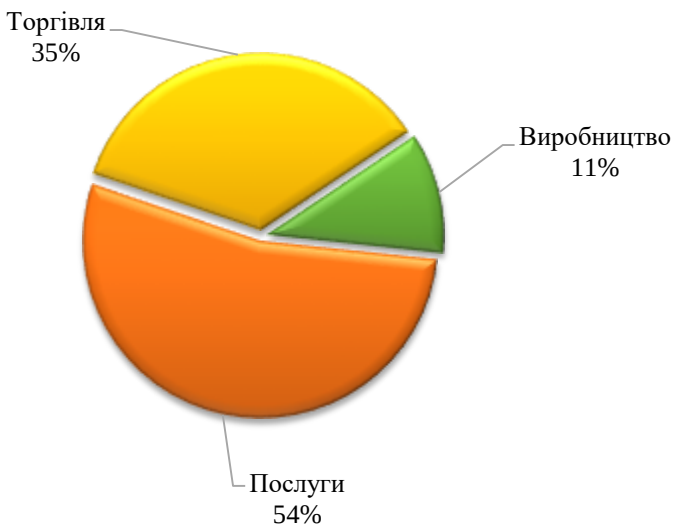

Рис. 2. Структура діяльності суб’єктів господарювання МСП

Промисловість міста представлена підприємствами харчової, легкої, хімічної, целюлозно-паперової, поліграфічної промисловості, машинобудівними підприємствами та підприємствами з оброблення металу, виробництвом будматеріалів, виробів з деревини, підприємствами енергетики та водопостачання, а також іншими підприємствами.

Станом на 01.07.2026 за даними Головного управління ДПС у Чернігівській області найбільша кількість суб’єктів господарювання – юридичних осіб здійснювала господарську діяльність у галузі переробної промисловості – 975 підприємств, зокрема:

- 211 підприємств – виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність;
- 129 підприємств – виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів;
- 113 підприємств – текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів;
- 104 підприємств – металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування;
- 101 підприємство – виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції;
- 57 підприємств – машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування;
- 38 підприємств – виробництво хімічних речовин і хімічної продукції;
- 3 підприємства – виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення тощо.

Найбільшими промисловими підприємства м. Чернігова в галузі переробної промисловості є: ТОВ «Чернігівський автозавод», ТОВ «Фабрика Здорово», ТОВ «Сівертекс», ТОВ «Альтеп.КОМ», ТОВ «Швейна фабрика «Галант», ТОВ «Деревообробний комбінат «Сіхе Україна», ТОВ «БТ

Технолоджіс», ТОВ «Аметист», АТ «Будіндустрія», ПВТП «Джі-Ен-Ел», ТОВ «Коллар компані» тощо.

Також серед промислових підприємств 46 працюють в галузі постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Серед них ТОВ «Енера Чернігів», АТ «Чернігівобленерго», КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради, АТ «Облтеплокомуненерго» тощо.

У галузі водопостачання, водовідведення, поводження з відходами працюють 33 підприємства: КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради, КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради, ТОВ «Регіон Рівер», ТОВ «Сервісне зберігання ЛТД» тощо.

Крім того, 27 підприємств працюють в галузі добувної промисловості і розроблення кар'єрів, зокрема ДП «Чернігівторф», ТОВ «ДП Чернігів екоінвест», ТОВ «Північ будресурс» тощо.

Обсяги реалізованої продукції (робіт, послуг) підприємствами міста протягом січня-червня 2026 року становили 12 945,3 млн грн. Найбільше промислової продукції у місті виробляють підприємства переробної промисловості.

Надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади за І півріччя 2026 року від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва склали 788,6 млн грн.

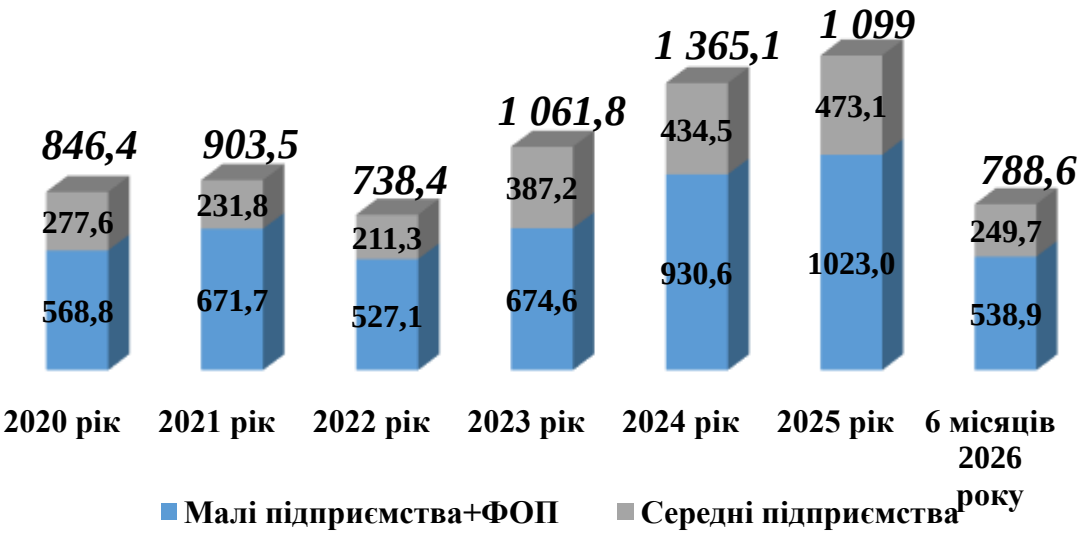

Рис. 3. Надходження до міського бюджету за результатами діяльності суб`єктів малого та середнього підприємництва, млн грн

Розпорядженням міського голови від 09.03.2023 № 42-р (зі змінами) було створено комісію з обстеження будівель та споруд, які належать суб'єктам господарювання, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Комісія проводить комісійне обстеження пошкоджених будівель та споруд за зверненнями (заявами) суб'єктів господарювання та забезпечує

внесення інформації про пошкоджені будівлі та споруди згідно зі складеними актами про комісійне обстеження пошкоджених об’єктів нерухомості до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Так, станом на 01.07.2026 до Чернігівської міської ради звернулося 177 суб’єктів господарювання (з них 55 фізичних осіб-підприємців та 122 юридичні особи) щодо комісійного обстеження об’єктів, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації. За результатами обстежень об’єктів складено та занесено до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, 493 акти комісійного обстеження по 166 суб’єктах господарювання (53 по фізичних особах-підприємцях та 113 по юридичних особах), з них:

- 197 об’єктів мають категорію пошкоджень I.a «Наявні незначні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено до 20 %»;

- 76 об’єктів має категорію пошкоджень I.b «Наявні незначні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено на 21-40 %»;

- 183 об’єкти мають категорію пошкоджень II «Наявні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій (категорій відповідальності конструкцій А та Б), ступінь та характер яких свідчить про необхідність виконання робіт щодо часткового демонтажу частин об’єкта або його окремих конструкцій, підсилення об’єкта або його окремих несучих та огороджувальних конструкцій пошкоджено на 41-80 %»;

- 37 об’єктів мають категорію пошкоджень III «Об’єкт непридатний для використання за цільовим призначенням, повністю втратив свою економічну цінність, наявні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про небезпеку аварійного обвалення об’єкта (зруйновані об’єкти) пошкоджено на 81-100 %».

Відповідно до інформації, занесеної до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, суб’єкти господарювання звільняються від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за об’єкти нерухомого майна, що постраждали внаслідок російської збройної агресії проти України.

У І півріччі 2026 року в межах заходу «Часткове відшкодування витрат підприємств м. Чернігова за участь у виставково-ярмаркових заходах», передбаченого Програмою підтримки малого та середнього підприємництва у місті Чернігові на 2026-2028 роки, затвердженою розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району

Чернігівської області від 14.11.2025 № 459 «Про затвердження Програми підтримки малого та середнього підприємництва у місті Чернігові на 2026-2028 роки», перераховано 100,0 тис. грн ТОВ «Інсайт.УА» за участь у виставково-ярмарковому заході «A+A 2025 Safety, Security and Health at Work Dusseldorf» що проходив 04-07 листопада 2025 року у місті Дюссельдорф, Німеччина та 88,78 тис. грн ТОВ «КЕТБЕНД» за участь у виставково-ярмарковому заході «Interzoo 2026», який проходив 12-15 травня 2026 року у м. Нюнберг, Німеччина.

На офіційному сайті Чернігівської міської ради за посиланням https://chernigiv-rada.gov.ua/business-guide/ з періодичною актуалізацією оприлюднюється для ознайомлення інформація щодо кредитних та грантових програм, у тому числі за участі міжнародних партнерів, до яких можуть долучитись представники бізнесу м. Чернігова. Наразі інформаційний блок «Business guide від Чернігівської міської ради», розміщений за цим посиланням, містить відомості щодо 43 кредитних, грантових програм та програм підтримки.

Загальна кількість адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг м. Чернігова (далі – Центр) складає 373, зокрема у сферах пенсійного забезпечення, підтримки ветеранів війни та членів їх сімей, соціального захисту населення, податкових питань та інших напрямів взаємодії громадян з органами державної влади. З урахуванням інших адміністративних послуг, надання яких передбачено законодавством та рішеннями органів місцевого самоврядування, через Центр надаватиметься 401 адміністративна послуга.

Протягом І півріччя 2026 року до Центру надійшло 187 065 звернень, в тому числі: 70 275 заяв, 50 832 суб'єкти звернулись за консультаціями та 65 958 суб'єктів – за видачою документів.

З урахуванням особливостей режиму воєнного стану проводиться постійна робота щодо актуального функціонування та інформаційного наповнення Порталу адміністративних послуг м. Чернігова https://www.admincher.gov.ua; удосконалення серверної програми АСКОД та захисту локальної мережі від зовнішніх загроз; запровадження спрощеного механізму обміну інформацією; застосування електронного документообігу в сфері надання адміністративних послуг; впровадження сучасних електронних сервісів, що дозволяє проводити онлайн-реєстрацію в електронній черзі, отримувати консультації з питань надання адміністративних послуг в режимі онлайн, проводити онлайн-обмін інформацією з суб'єктами надання адміністративних послуг тощо.

З метою спрощення отримання державних послуг, надання інформаційної та консультаційної підтримки суб'єктам підприємництва на Порталі розміщені посилання на платформи: Гід з державних послуг https://guide.diia.gov.ua/ та Дія.Бізнес https://business.diia.gov.ua/.

На офіційному порталі Центру www.admincher.gov.ua реалізовано можливість зворотного зв'язку в режимі реального часу через чат-бота, який

оперативно відповідає на питання відвідувачів та допомагає їм у вирішенні адміністративних питань.

Використання інформаційно-консультативних сервісів чат-боту в Telegram та чату на основі Fecebook забезпечує взаємодію та зворотній зв'язок із заявниками шляхом надання інформації, консультування та підтримки в електронному форматі.

Станом на 01.07.2026 рейтинг Центра на ресурсі «ДІЯ» становить 9,97 балів з 10 можливих при кількості відгуків 19 831, на ресурсі Google – 4,9 з 5,0 можливих при кількості відгуків 2 951.

У квітні 2026 року на базі підприємства КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради відкрито «Економічний хаб» у межах реалізації проєкту «Життєздатність +: економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни».

Метою діяльності «Економічного хабу» є створення умов для економічної адаптації, професійної реалізації та підвищення рівня самозайнятості ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб шляхом підтримки підприємницьких ініціатив, сприяння створенню нових робочих місць та інтеграції зазначених категорій населення в місцеву економіку.

За період роботи «Економічного хабу» у квітні-липні 2026 року проведено 20 заходів, спрямованих на розвиток підприємницьких, професійних та економічних можливостей ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб.

Міжнародні відносини та інвестиції

У І півріччі 2026 року у сфері міжнародних відносин реалізовано ряд економічних, соціальних, гуманітарних та культурних проєктів спільно з містами-партнерами та міжнародними, громадськими, благодійними організаціями.

У І півріччі 2026 року м. Чернігів продовжувало співпрацювати з вже існуючими містами-побратимами в різних напрямках. Зокрема було реалізовано проєкт GIZ «Improvement of civil protection and reconstruction with municipal partnerships in Ukraine», що виконувався містом побратимом Аахеном (Німеччина), в рамках якого Чернігівській громаді було передано реабілітаційне обладнання для КНП «Чернігівська міська лікарня №2» Чернігівської міської ради. У червні 2026 року представники міста Огре (Латвія) відвідали Чернігів та зустрілись з керівництвом Чернігівської міської територіальної громади.

Протягом І півріччя 2026 року продовжилась реалізація проєкту «Життєздатність+: Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни», що реалізовується Міжнародною організацією з міграції. В рамках проєкту було завершено ремонтні роботи в бізнес хабі, продовжувалася діяльність по реалізації проєктів економічної інфраструктури. Реалізовано соціальну ініціативу з облаштування спортивної зали КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради.

Також продовжувалась реалізація проєкту Sun4Ukraine, що передбачає створення Плану кліматичної нейтральності до 2050 року.

У травні 2026 року Чернігівська міська територіальна громада брала участь у Щорічній зустрічі Davos Baukultur Alliance, де громаду було оголошено учасником міжнародної ініціативи «Pioneering Places» від Davos Baukultur Alliance − глобальної платформи у сфері сталого міського розвитку, що працює у партнерстві зі World Economic Forum.

Протягом січня-червня 2026 року продовжилась реалізація проєкту екстреного відновлення та реконструкції, що виконується Урядом Японії через Японське агентство міжнародного співробітництва (JICA). В рамках реалізації проєкту виконавчим комітетом Чернігівської міської ради було отримано 15 одиниць важкої комунальної техніки, яку було спрямовано на потреби громади. Також Чернігівська міська територіальна громада долучена до реалізації наступної фази проєкту, ведеться комунікація з японськими партнерами щодо отримання додаткових одиниць комунальної техніки.

У І півріччі 2026 року словацькими та німецькими партнерами було передано Чернігівській міській територіальній громаді 39 генераторів, 2 зарядних станцій EcoFlow, 7 систем накопичення енергії, а також 5 комплектів обладнання для сонячних електростанцій (загальною потужністю 190 кВт).

За фінансування Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) у І півріччі 2026 року почалася реалізація пілотного проєкту з комплексної термомодернізації багатоквартирних будинків.

За І півріччя 2026 року місто Чернігів відвідало ряд урядових іноземних делегацій:

- делегація з Посольства Китайської Народної Республіки в Україні на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Китайської Народної Республіки в Україні Ма Шенкун;
- делегація з Посольства Королівства Данії в Україні на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Данії в Україні Томас Лунд-Соренсен;
- делегація з Посольства Королівства Швеції в Україні та представників програми «Фонд «Партнерство за сильну Україну»;
- делегація з Фінляндської Республіки на чолі з заступником державного секретаря Міністерства закордонних справ Фінляндії Пасі Хеллман;
- делегація з міста-побратима Огре, Латвія.

Окрім високопосадовців європейських країн, місто Чернігів відвідала велика кількість міжнародних неурядових, громадських, благодійних організацій. Серед них були представлені такі організації як: «Peace Winds Japan», словацька організації ADRA, німецько-український благодійний фонд «Синьо-жовтий хрест», компанії ITAD та інші.

Енергетична стійкість міста

В умовах значної нестабільності у роботі енергосистеми та необхідності відновлення об’єктів критичної інфраструктури, що зазнали руйнувань, продовжувалась робота щодо реалізації енергоефективних проєктів та впровадження енергоощадних заходів в бюджетній сфері міста.

З метою функціонування в умовах обмеження/відсутності електропостачання об’єкти критичної інфраструктури станом на 01.07.2026 забезпечені альтернативними джерелами енергії (електричні генератори бензинового та дизельного типу дії). Всього встановлено 1 141 електрогенератор, з яких в закладах освіти 146 одиниць, охорони здоров’я 44 одиниці, об’єктах теплопостачання і водозабезпечення 172 одиниці та житлово-комунальній сфері і адміністративних будівлях 779 одиниць.

Разом з тим, здійснювалось виконання капітальних та поточних ремонтів, які включають в себе заходи з енергоефективності в закладах загальної середньої освіти, зокрема: у межах партнерських проєктів ACTED здійснювався ремонт укриття ЗЗСО № 24, а за допомогою SAVED – ремонт укриття ЗЗСО № 20; завдяки благодійній організації «Янголи свободи» в ЗДО № 57 здійснювався ремонт укриття, а в ЗДО № 73 – ремонт вентиляції в укритті.

Під час підготовки укриттів закладів освіти до нового навчального року було проведено поточні ремонтні роботи, а також залучено допомогу, що включала обладнання для укриттів, засоби альтернативного електроживлення та обладнання для забезпечення освітнього процесу.

Також за допомогою ЮНІСЕФ у 28 закладах загальної середньої освіти та 41 закладу дошкільної освіти здійснювалися заходи з енергозбереження, зокрема заміна вікон та дверей, ремонт системи опалення, встановлення інверторів, а також облаштування вентиляції в укриттях гімназій № 14 та № 20. Окрім цього, завершено капітальний ремонт харчоблоку із заміною технологічного обладнання у Чернігівському ліцеї № 1.

Також продовжилась робота щодо забезпечення раціонального та ефективного споживання енергоносіїв, контролю та моніторингу за їх використанням, а також дотриманням встановлених граничних норм використання енергоресурсів бюджетними установами міста.

За підсумками І півріччя 2026 року використання енергетичних ресурсів закладами, установами та організаціями, що утримуються за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади, відбувалося у межах встановлених граничних норм споживання енергоносіїв на поточний рік.

Управління об’єктами комунальної власності та земельні відносини

У І півріччі 2026 року надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від приватизації відсутні, оскільки рішенням Чернігівської міської ради від 02.05.2026 № 47/VIII-11 затверджений Перелік об’єктів комунальної власності Чернігівської міської територіальної громади,

що підлягають приватизації у 2026 році, до якого включено 1 об’єкт який підлягає приватизації шляхом продажу на аукціоні в електронній формі. Протягом червня 2026 року проводилась робота з інвентаризації та незалежної оцінки по об’єкту приватизації.

Протягом І півріччя 2026 року укладено 112 договорів оренди, з них один договір оренди єдиного майнового комплексу, який забезпечує теплопостачання частини міста.

Сума надходжень за січень-червень 2026 року від орендної плати до бюджету Чернігівської міської територіальної громади складає 4 865,6 тис. грн, що становить 34,1 % від планового показника 14 280,0 тис. грн. У тому числі: за єдиний майновий комплекс – 2 294,7 тис. грн (19,1 % від планового показника – 12 000,0 тис. грн), за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 2 570,9 тис. грн (з них 290,9 тис. грн – залишок коштів за 2025 рік, який залишився на рахунку фонду комунального майна Чернігівської міської ради на 01.01.2026) (112,8 % від планового показника – 2 280,0 тис. грн).

Очікуються надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від оренди комунального майна у 2026 році в сумі 28 560,0 тис. грн, у тому числі за єдиний майновий комплекс – 24 000,0 тис. грн, за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 4 560,0 тис. грн.

На підставі виданих фондом комунального майна Чернігівської міської ради дозволів комунальним підприємствам і бюджетним установам укладено 351 договір оренди (відповідно: освіта – 181, заклади охорони здоров’я – 112, культура – 8, комунальні підприємства – 24 та комунальні установи – 26). Кошти від орендної плати за цими договорам оренди залишаються у розпорядженні комунальних підприємств (поповнення обігових коштів) та бюджетних установ.

Фондом комунального майна Чернігівської міської ради у І півріччі 2026 року оголошено 16 електронних аукціонів про передачу в оренду нерухомого майна комунальної власності територіальної громади міста Чернігова: 6 електронних аукціонів, 5 електронних аукціонів із зниженням стартової орендної плати на 50 відсотків, 4 електронні аукціони за методом покрокового зниження стартової орендної плати та подальшого подання цінових пропозицій, 1 електронний аукціон на продовження діючого договору оренди. За результатами проведених аукціонів, укладено 3 нові договори оренди.

Також укладено 5 додаткових угод на продовження договорів оренди без проведення аукціону та 1 додаткову угоду про внесення змін до договору оренди.

Станом на 01.07.2026 фондом комунального майна Чернігівської міської ради погоджено: 21 новий договір оренди, 10 додаткових угод про внесення змін до договорів оренди.

Управлінням земельних ресурсів Чернігівської міської ради, від імені Чернігівської міської ради, було укладено 390 договорів оренди землі та 37 додаткових угод до них.

Протягом січня-липня 2026 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 4 314,4 тис. грн за результатами проведеної роботи щодо визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам порушниками земельного законодавства.

Діяльність підприємств комунальної форми власності

Серед економічно активних суб'єктів господарювання м. Чернігова діяльність здійснювали 20 комерційних та 10 некомерційних комунальних підприємств міської ради. З них дванадцять належать до житлово-комунальної сфери, вісім до сфери охорони здоров'я, два – до торгівлі і послуг, два – до сфери культури, одне – до засобів масової інформації, одне – до спортивної галузі, одне – до соціальної сфери, одне будівельне, одне транспортне, одне створене для забезпечення громадського порядку та контролю за благоустроєм міста.

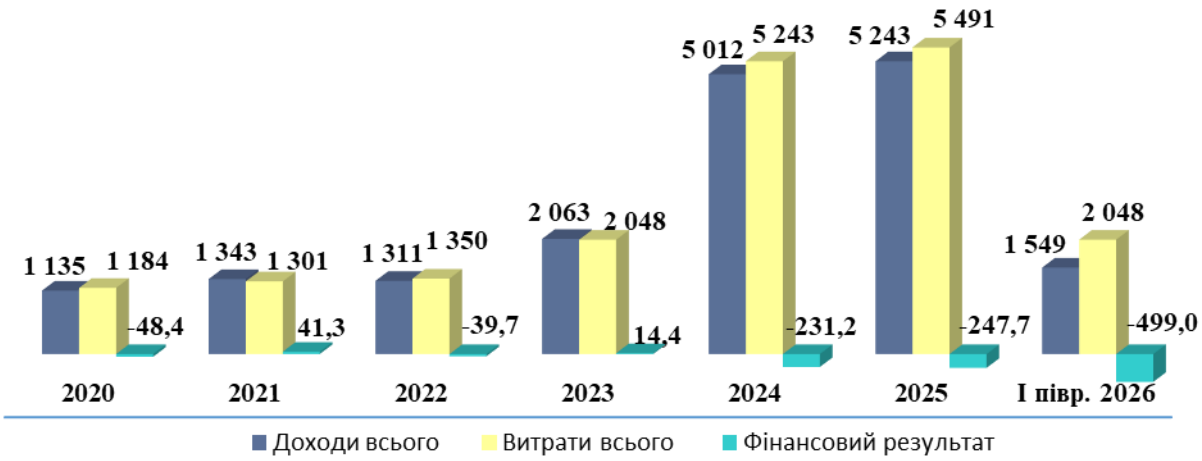

Рис. 4. Загальний фінансовий результат діяльності комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради, млн грн

На формування загального облікового фінансового результату діяльності комерційних комунальних підприємств значною мірою вплинула збиткова діяльність у І півріччі 2026 року КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради (збиток 367,4 млн грн), збитки підприємства значною мірою пов'язані з наслідками воєнних дій та неможливістю застосування при розрахунках за послуги економічно обґрунтованих тарифів для категорії споживачів «населення». Збиткова діяльність КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради (збиток 56,5 млн грн) обумовлена відсутністю у І півріччі 2026 року економічно обґрунтованого тарифу для категорії споживачів «населення» на послуги з централізованого

водопостачання та централізованого водовідведення, що є основною категорією споживачів послуг підприємства.

Збитково спрацювало КП «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради (збиток 31,8 млн грн), КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради (збиток 35,0 млн грн). Збиткова діяльність підприємств пов'язана зі зростанням витрат на енергоносії, паливно-мастильні матеріали та заробітну плату працівників, які не покривались у повній мірі діючими у звітному періоді тарифами на послуги підприємства.

Також, збитково за підсумками І півріччя 2026 року спрацювали: КП «Шкільне» Чернігівської міської ради (збиток 6,1 млн грн), КП «Новозаводське» Чернігівсьої міської ради (збиток 3,0 млн грн), КП «ЖЕК-10» Чернігівсьої міської ради (збиток 1,4 млн грн), інші.

Позитивні результати фінансово-господарської діяльності отримали КП «Деснянське» Чернігівської міської ради (прибуток 1,7 млн грн), КП «ЖЕК-13» Чернігівської міської ради (прибуток 1,0 млн грн), КП «Чернігівбудінвест» Чернігівської міської ради (прибуток 1,2 млн грн), КП «Спеціалізований комбінат КПО» Чернігівської міської ради (0,7 млн грн) та інші.

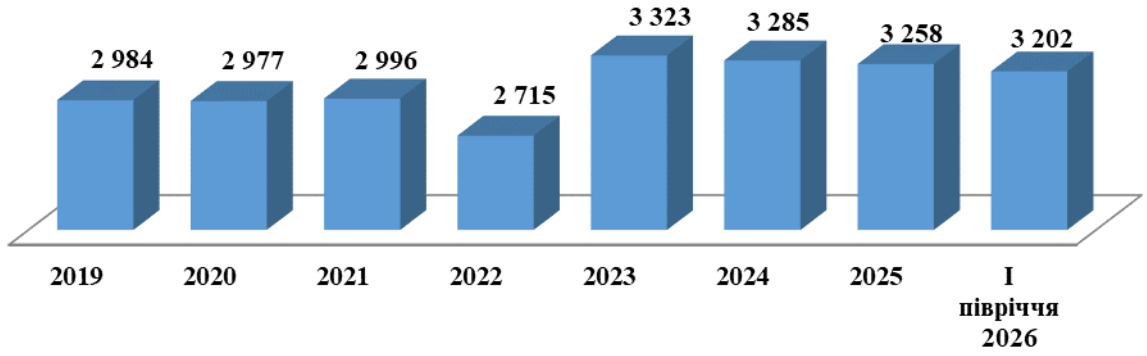

Рис. 5. Середньооблікова чисельність працівників комерційних комунальних підприємств міської ради, осіб

Транспорт і зв'язок

Автомобільні пасажирські перевезення у місті забезпечують такі приватні перевізники – ПраТ «Таксосервіс», ТОВ «Тревел експрес» та ДП «Пассервіс» ВАТ «Чернігівавтосервіс». Перевезення здійснюються автобусами середньої та великої пасажиромісткості, що є комфортними для пасажирів, відповідають стандарту екологічності Євро-5 або Євро-6 і більшість з яких (97 %) пристосовані для перевезення маломобільних груп населення.

Пасажирські перевезення електротранспортом забезпечуються комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради. Щоденно на маршрути в середньому виходить 60 одиниць рухомого складу електротранспорту.

У м. Чернігові діють Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в міському електро- та автомобільному транспорті загального користування на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 43, та Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян (мешканців Чернігівської міської територіальної громади) на залізничному транспорті приміського сполучення на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 42.

Дані Програми містять перелік найбільш соціально незахищених окремих категорій пасажирів, за перевезення яких у міському пасажирському і приміському залізничному транспорті здійснюються компенсаційні відшкодування перевізникам за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Компенсація перевізникам за перевезення пасажирів пільгових категорій протягом січня-червня 2026 року склала:

- електротранспортом – 26 648,164 тис. грн;
- автотранспортом – 16 400,0 тис. грн;
- залізницею – 260,0 тис. грн.

Протягом І півріччя 2026 року обсяг перевезень пасажирів автотранспортом залишився практично на тому самому рівні, в порівнянні з аналогічним періодом 2025 року. Загальний обсяг перевезень пасажирським автотранспортом міста Чернігова у січні-червні 2026 року склав 11 526,8 тис. пасажирів (з них 4 750,3 пасажири пільгових категорій), що становить 106,7 % у порівнянні до такого ж періоду 2025 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Загальні обсяги пасажирських перевезень здійснені комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради у І півріччі 2026 року, склали 8 224,3 тис. пасажирів. Пасажирів пільгових категорій перевезено 3 443,2 тис. осіб, що становить 105,4% у порівнянні до такого ж періоду 2025 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Також у м. Чернігові діє Програма розвитку громадського транспорту загального користування м. Чернігова на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 11.02.2025 № 15. За І півріччя 2026 року підприємствам-перевізникам сплачено за транспортну роботу 54,9 млн грн, пробіг транспортних засобів склав 3 043 947,9 км.

Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика

З метою виявлення бездоглядних та безпритульних дітей, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, працівниками управління (служби) у справах дітей Чернігівської міської ради у І півріччі 2026 року

проведено 48 рейдів, за результатами яких 14 дітей поставлено на облік, як таких, які опинилися у складних життєвих обставинах, 1 дитину, відповідно до рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради вилучено з родини через загрозу її життю та здоров'ю. З 63 дітьми проведено бесіди щодо правил поведінки в громадських місцях, особливо під час повітряних тривог. Обстежено 180 сімей, попереджено 230 батьків щодо відповідальності за неналежне виконання батьківських обов'язків.

Протягом І півріччя 2026 року управлінням у справах дітей підготовлено 4 позовні заяви щодо позбавлення батьківських прав, відібрання дітей, без позбалення батьківських прав.

За січень-червень 2026 року на первинний облік в управлінні у справах дітей поставлено 18 дітей з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них: 8 дітей влаштовано під опіку, 3 дитини перебували в патронатних сім'ях, 3 дитини перебували в сім'ях родичів, 3 дитини на час набуття статусу перебували в державних професійно-технічних навчальних закладах, 1 дитина перебувала в пологовому будинку. Всього на первинному обліку в управлінні перебуває 354 дитини з категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 315 дітей виховуються в сім'ях, 27 перебувають у державних дитячих закладах, 10 перебувають на тимчасовому влаштуванні (6 в сім'ях родичів, 5 в патронатних сім'ях, 1 в пологовому будинку). Сімейними формами виховання охоплено 89 % дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

У місті обліковано 4 дитячих будинки сімейного типу, в яких виховується 24 дитини і 2 повнолітні особи та 15 прийомних сімей, в яких виховується 18 прийомних дітей і 5 повнолітніх осіб. Два дитячих будинки сімейного типу та три прийомні сім'ї з дітьми тимчасово перебувають за кордоном.

У І півріччі 2026 року 2 сім'ї, що перебували на обліку як кандидати в усиновлювачі, що мешкають на території міста, усиновили 2 дітей. На обліку, як кандидати в усиновлювачі, станом на 01.07.2026 перебувало 3 сім'ї.

Управлінням у справах дітей щоквартально проводиться моніторинг стану забезпечення житлових, майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, постановки їх на квартирний облік. Так, станом на 01 липня 2026 року на квартирному обліку у Чернігівській міській раді перебувають 36 дітей віком від 16 до 18 років.

За І півріччя 2025 року управлінням у справах дітей було підготовлено 82 питання на засідання виконавчого комітету щодо надання дозволів на вчинення правочинів щодо майна, право власності чи право користування на яке мають діти.

Протягом січня-червня 2026 року виконавчим комітетом Чернігівської міської ради встановлено 1 885 статусів дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, загальна кількість дітей, яка має даний статус, становить 21 674.

Програмою молодіжного житлового кредитування в місті Чернігові на 2023-2027 роки передбачено пільгове молодіжне кредитування з терміном погашення кредитів до 30 років. Учасниками програми можуть стати мешканці обласного центру віком до 35 років, які перебувають на квартирному обліку, тобто визнані такими, що потребують покращення житлових умов. У І півріччі 2026 року пільговий молодіжний кредит не отримувався.

У 2026 році продовжується робота з ґендерних питань шляхом проведення семінарів, «круглих» столів тощо. У рамках виконання Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» забезпечено співпрацю управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради з громадською організацією «Спілки жінок м. Чернігова», Чернігівською міською громадською організацією «Центр гендерних ініціатив», Лігою ділових і професійних жінок м. Чернігова, Спілкою жінок-науковців м. Чернігова. Відбулися заходи з підтримки внутрішньо переміщених жінок та дітей, зустрічі з відомими українськими людьми, захід до Дня матері, зустрічі з жінками-військовими тощо.

Протягом звітного періоду було надано підтримку у проведенні інформаційно-просвітницьких кампаній, культурологічних заходів, спрямованих на популяризацію сімейних цінностей та національних родинних традицій.

Зайнятість населення та ринок праці

Оподатковувана середньомісячна заробітна плата найманих працівників на середніх підприємствах міста за І півріччя 2026 року за розрахунками Головного управління ДПС у Чернігівській області склала 23 416 грн, що на 10,6 % більше, ніж у 2025 році (21 184 грн).

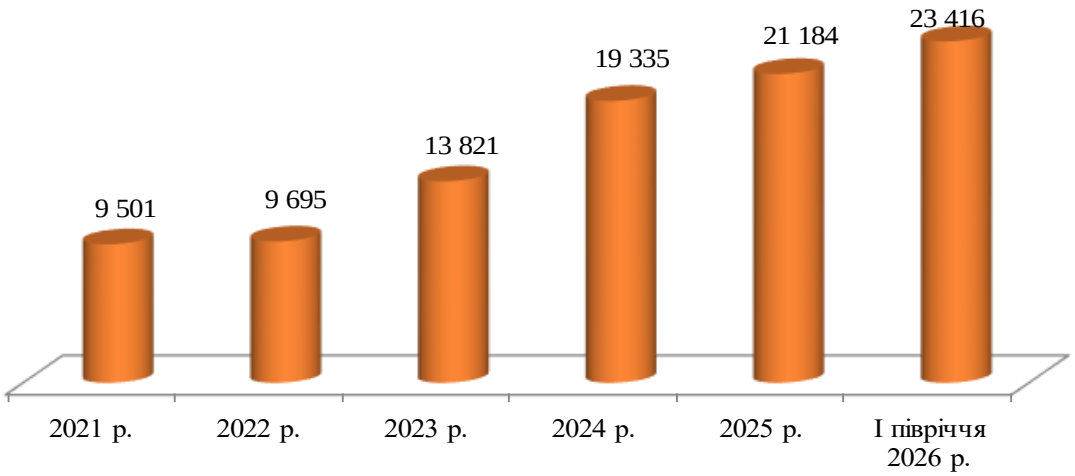

Рис. 6. Середньомісячна заробітна плата найманих працівників середніх підприємств, (грн)

Середньомісячна заробітна плата найманих працівників на малих підприємствах міста у І півріччі 2026 року за розрахунками ГУ Державної податкової служби у Чернігівській області склала 19 727 грн, що на 8,8 % більше, ніж у 2025 році (18 127 грн).

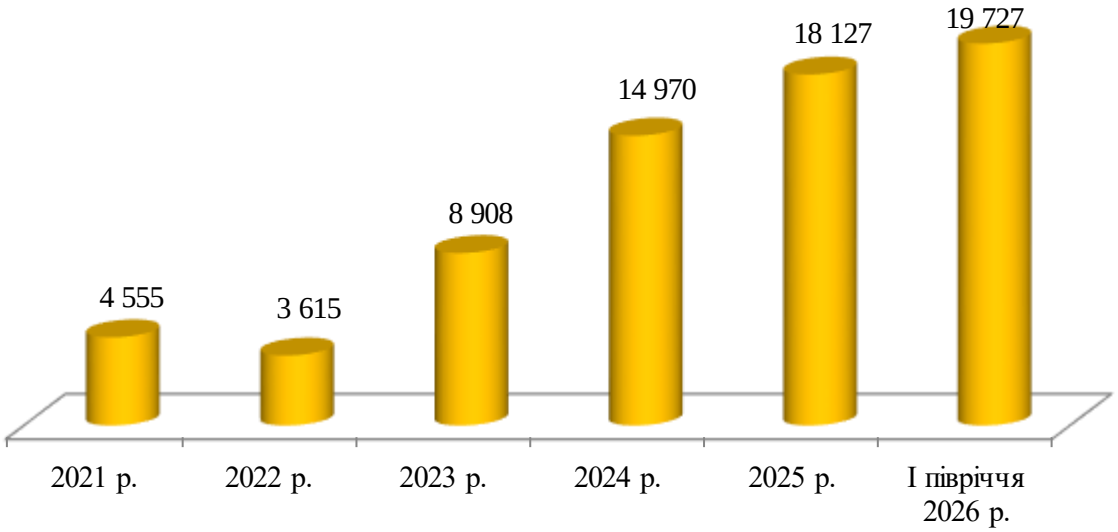

Рис. 7. Середньомісячна заробітна плата найманих працівників малих підприємств, (грн)

Для порівняння середня заробітна плата працівників комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради (з урахуванням КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради) у 2023 році становила 15 447 грн, в 2024 році – 18 895 грн, в 2025 році – 21 589 грн, в І півріччі 2026 року – 25 930 грн.

За відкритими даними, розміщеними на вебсайті Чернігівського обласного центру зайнятості у розділі «Аналітична та статистична інформація», у Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості протягом І півріччя 2026 року отримував послуги 4 351 безробітний, з них мали статус безробітного 3 136 осіб.

Також, у звітному періоді 170 осіб проходили професійне навчання, 16 осіб отримали ваучери на навчання.

За підсумками І півріччя 2026 року Чернігівською філією Чернігівського обласного центру зайнятості 1 932 осіб скеровано до участі у суспільно-корисних роботах.

Протягом січня-червня 2026 року за рахунок реалізації компенсаційних програм для роботодавців працевлаштовано 1 315 осіб, з них 140 безробітних окремих категорій. Зокрема, робочими місцями забезпечено 34 внутрішньо переміщені особи з компенсацією роботодавцям витрат на оплату праці та 1 особу з інвалідністю (роботодавцям надано компенсацію витрат на

облаштування їх робочого місця). У громадських та інших роботах тимчасового характеру взяло участь 54 особи.

Відповідно до Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 року № 432, станом на 01.07.2026 послугу із професійної адаптації отримували 11 осіб.

Соціальний захист та соціальне забезпечення населення, у тому числі ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно

Реалізація державної політики соціальної підтримки найбільш вразливих верств населення залишається одним із важливіших напрямків роботи департаменту соціальної політики Чернігівської міської ради. Значне місце в системі соціальної підтримки населення займають державні соціальні допомоги.

В Чернігівській міській територіальній громаді для забезпечення надання базових соціальних послуг, підтримки осіб та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, створені та функціонують 2 надавача соціальних послуг комунальної форми власності:

- Чернігівський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чернігівської міської ради, яким протягом І півріччя 2026 року надано соціальні послуги 5 595 особам, які перебували у складних життєвих обставинах, що на 205 осіб більше порівняно з аналогічним періодом минулого року;
- Чернігівський міський центр соціальних служб Чернігівської міської ради, у І півріччя 2026 року надано соціальні послуги 2 143 особам, які перебували у складних життєвих обставинах, що на 551 особу менше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

На території громади також надають соціальні послуги недержавні установи та організації, зокрема громадська організація «Чернігівський центр соціальної адаптації бездомних та безпритульних», громадська організація «Голос батьків», Чернігівська обласна організація УТОГ, громадська організація «Ветеранська спільнота України «Серцевір», громадська організація «Спілка Самаритян України Чернігівське Об’єднання», громадська організація «Горизонт-17», Чернігівська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадська організація «Чернігівська міська асоціація «Конкордія», благодійна організація «Чернігівське відділення благодійної організації «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», Чернігівська міська благодійна організація батьків і дітей інвалідів з дитинства «Логос» тощо.

З метою запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості, в рамках експериментального проєкту, в Чернігівській міській територіальній громаді на базі БО «Благодійний фонд «Карітас Чернігів» надається комплексна послуга з формування життєстійкості. Протягом І півріччя 2026 року 1 462 особи отримали дану послугу.

Станом на 01.07.2026 року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб по м. Чернігову перебувала 13 461 внутрішньо переміщена особа. Протягом січня-червня 2026 року на облік узято 1 265 осіб, що на 211 осіб більше, ніж за аналогічний період минулого року.

В Чернігівській міській територіальній громаді діє Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб Чернігівської міської територіальної громади на 2026 2028 роки (далі – Комплексна програма) затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 451. Головною метою Комплексної програми є сприяння подальшій інтеграції внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській міській територіальній громаді через створення сприятливих умов для реалізації конституційних прав та основоположних свобод, забезпеченні доступу до адміністративних, соціальних та інших послуг, спрямованих на вирішення проблем, які виникають при вимушеному переміщенні.

На обслуговуванні у Чернігівському міському територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чернігівської міської ради станом на 01.07.2026 перебуває 70 внутрішньо переміщених осіб, у тому числі 27 осіб обслуговуються соціальними робітниками вдома.

У І півріччі 2026 року Чернігівським міським центром соціальних служб Чернігівської міської ради здійснено комплекс заходів щодо надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам, які проживають на території м. Чернігова. До центру звернулась 31 внутрішньо переміщена сім’я, яка отримала 95 соціальних послуг відповідно до потреб (консультування, інформування, посередництво).

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 22.09.2025 № 1176 «Про затвердження Порядку надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території, та внесення змін до Порядку ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» та розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 12.01.2026 № 1 «Про організацію роботи з розгляду питань щодо надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території», з метою забезпечення прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території, шляхом

надання допомоги для вирішення житлового питання рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 15.01.2026 № 22 утворено комісію з розгляду питань щодо надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території (далі – Комісія).

Станом на 01 липня 2026 року Комісією розглянуто 159 заяв, за результатами їх розгляду прийнято 119 рішень про надання допомоги, по 39 заявах прийнято рішення про відмову, стосовно 1 заяви направлено запит до Міністерства розвитку громад та територій України щодо надання роз'яснень, необхідних для прийняття остаточного рішення.

Департаментом соціальної політики Чернігівської міської ради реалізуються програми підтримки мешканців міста, які постраждали внаслідок російської військової агресії.

За наданням одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова – власникам приватних житлових будинків, знищених та пошкоджених внаслідок російської військової агресії, з початку року звернулось 89 осіб, виплачено матеріальної допомоги на суму 879,1 тис. грн.

За наданням часткової компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних житлових будинках внаслідок російської військової агресії з початку року звернулось 8 осіб, виплачено компенсації на суму 99,9 тис. грн.

За наданням одноразової матеріальної допомоги мешканцям багатоповерхової забудови міста Чернігова, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок російської військової, звернулась 481 особа, виплачено допомоги на суму 4 960,0 тис. грн.

В межах виконання Програми соціальної підтримки населення у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026 - 2028 роки, затвердженої розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 450, станом на 01 липня 2026 року виплачено:

- разової грошової допомоги особам, яким виповнюється 100 років – 2 особам на суму 5,2 тис. грн;

- допомоги на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого – 100 особам на суму 266,1 тис. грн;

- щомісячної матеріальної допомоги для покриття витрат на оплату житлово комунальних послуг членам сімей осіб, які загинули (пропали безвісті) в Афганістані при виконанні інтернаціонального обов'язку – 12 особам на суму 29,5 тис. грн;

- компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі – 297 особам на суму 4 031,5 тис. грн;

- компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі – 23 особам на суму 765,9 тис. грн.

Відповідно до Програми підтримки Захисників і Захисниць України, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки, затвердженої розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 562, з початку року виплачено адресну грошову підтримку:

- щомісячну матеріальну допомогу для покриття витрат на оплату житлово комунальних послуг членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, місце проживання яких зареєстроване у місті Чернігові, 956 сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на суму 2 823,5 тис. грн;
- одноразову матеріальну допомогу сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України 130 особам на суму 7 335,5 тис. грн та разову виплату компенсації за виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника 10 особам на суму 200,0 тис. грн;
- одноразову матеріальну допомогу військовозобов'язаним, які були призвані за мобілізацією на особливий період, місце проживання яких на момент мобілізації зареєстровано у місті Чернігові, 807 особам на суму 16 140,0 тис. грн.

У м. Чернігові також діє Програма забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 18.08.2025 № 335 (зі змінами). Грошову компенсацію на придбання житла у І півріччі 2026 року отримали 26 осіб на суму 69 200,5 тис. грн.

У Чернігівській міській територіальній громаді діє комунальне некомерційне підприємство «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради (далі – КНП ««Ветеранський простір»), діяльність якого спрямована на забезпечення доступу ветеранів війни, членів їхніх сімей та інших визначених законодавством категорій осіб до інформаційно-консультативних, соціальних, психологічних, фізкультурно оздоровчих і реабілітаційних послуг, а також на сприяння їхній адаптації та реінтеграції до цивільного життя.

Діяльність КНП «Ветеранський простір» протягом січня-червня 2026 року характеризувалася розширенням спектра послуг та заходів підтримки ветеранів війни, розвитком соціально-психологічного, фізкультурно-спортивного та економічного напрямів, посиленням безбар'єрності та створенням умов для комплексної адаптації та реінтеграції ветеранів до цивільного життя. З початку року фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб охоплено заходами з підтримки 677 осіб, зокрема:

- 69 ветеранів війни;
- 36 осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- 10 членів сімей ветеранів війни та демобілізованих осіб;
- 5 членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни;

- 6 членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;

- 31 член сімей осіб, які зникли безвісти за особливих обставин під час проходження військової служби;

- 2 оборонці України, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

- 518 осіб отримали консультації поза межами соціального супроводу.

Станом на 01.07.2026 на супроводі перебувало 610 ветеранів війни та демобілізованих осіб. Упродовж січня-червня 2026 року фахівцями КНП «Ветеранський простір» проведено 3 403 заходи з їх підтримки.

Протягом І півріччя 2026 року КНП «Ветеранський простір» у співпраці з ГО ВСУ «Серцевір», Товариством Червоного Хреста України, майстрами народної творчості та іншими громадськими й благодійними організаціями організовано та проведено 153 групові заходи соціально-психологічного 5 спрямування учасниками яких стали 1 035 осіб.

На виконання Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об’єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради було створено комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені об’єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – комісія).

Станом на 01.07.2026 до комісії подано 3 517 заяв про пошкоджене майно та 857 заяв про знищене майно громадян міста Чернігова. За поданими заявами наразі складено 3 203 акта комісійного обстеження та заповнено 2 860 чек-листів.

Загальна сума нарахованої компенсації за пошкоджені та знищені об’єкти нерухомості станом на 01.07.2026 складає 1 023,2 млн грн, комісією винесено 5 227 рішень, з яких 2 920 рішень про надання компенсації на відновлення пошкодженого об’єкта, 1 370 рішень про відмову, 472 рішення про призупинення розгляду рішення та 465 рішень про поновлення розгляду заяви.

Охорона здоров’я та демографічна ситуація

Мережа закладів охорони здоров’я Чернігівської міської ради складається з трьох міських лікарень та пологового будинку, двох поліклінік (КНП «Сімейна поліклініка» Чернігівської міської ради та КНП «Міська стоматологічна поліклініка» Чернігівської міської ради) та двох центрів первинної медико-санітарної допомоги, що відповідає потребам населення і існуючим нормативам.

Комунальні некомерційні підприємства Чернігівської міської ради надають медичну допомогу за 29 пакетами медичних послуг згідно з

укладеними з Національною службою здоров'я України договорами про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій. Забезпечено надання первинної, спеціалізованої медичної допомоги, медичної реабілітації, паліативної допомоги населенню, а також заходи з профілактики захворювань населення та підтримки громадського здоров'я.

Для поліпшення надання медичних послуг, матеріально-технічного стану та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я Чернігівської міської ради у місті діє Програма розвитку, підтримки закладів охорони здоров'я – комунальних некомерційних підприємств Чернігівської міської ради та надання медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення міста Чернігова на 2026-2028 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 05.11.2025 № 446 (зі змінами). Для забезпечення заходів зазначеної Програми впродовж I півріччя 2026 року за рахунок коштів міського бюджету профінансовано:

- 4 907,7 тис. грн на безоплатний та пільговий відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих категорій населення та за певними категоріями захворювань, у тому числі 1 799,0 тис. грн – для ветеранів війни, 925,7 тис. грн – для осіб, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання;

- 4 822,9 тис. грн на технічні засоби реабілітації для 886 осіб з інвалідністю та 98 дітей з інвалідністю;

- 1 003,8 тис. грн на таблетовані цукрознижуючі препарати для хворих на цукровий діабет;

- 740,3 тис. грн на зубопротезування 92 особам окремих категорії населення, з них 149,5 тис. грн для 20 ветеранів війни.

Впродовж січня-червня 2026 року придбання сучасного медичного обладнання для забезпечення лікувально-діагностичного процесу на сучасному рівні та іншого обладнання здійснено на суму 63,2 млн грн, з них:

- 37,2 млн грн за рахунок коштів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади: КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради – апарат для анестезії, електрохірургічний апарат з ретракторною системою та комплектом для проведення лазерних ендоскопічних операцій на сечостатевій системі, світильник операційний мобільний, 5 приліжкових моніторів пацієнта, лабораторне обладнання; КНП «Пологовий будинок» Чернігівської міської ради – ультразвукова діагностична система; КНП «Сімейна поліклініка» Чернігівської міської ради – лабораторне обладнання.

- 3,7 млн грн за централізовані поставки: 20 комплектів медичних ліжок з опорою для вставання, 2 зарядні станції з додатковими батареями; реабілітаційне обладнання (тренувальні сходи, тренажери та ходунки, система канатної тяги, комбінований тренажер для рук та ніг, тренувальні реабілітаційні та лікувальні столи, ергометр) для КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради;

- 0,4 млн грн за кошти Національної служби здоров’я України: 2 акумуляторні батареї, біохімічний та імунологічний аналізатор;

- 0,4 млн грн за кошти публічних інвестицій: аналізатор електролітів, апарат імпульсної магнітотерапії;

- 21,5 млн грн – інші джерела, незаборонені законодавством: аудіометр-тімпанометр, 13 пульсоксиметрів, реанімаційний стіл та інкубатор для новонароджених, неонатальний пристрій для фототерапії та обігріву, кольпоскоп, реабілітаційне (велотренажер, бігова доріжка, комплект механотерапевтичний для кінозотерапії, технологія самореабілітації та пристрій для візуальної симуляції верхніх та нижніх кінцівок), портативні зарядні станції з акумуляторними системами живлення, фізіотерапевтичний комплекс, медичний мікроскоп, 2 ліжка медичні, 3 дефібрилятори, тонометр та холтер, 2 електрокардіографи, стоматологічна установка, лабораторне та комп’ютерне обладнання.

Управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради впродовж І півріччя 2026 року проведено ремонтні роботи об’єктів комунальних некомерційних підприємств охорони здоров’я за кошти бюджету Чернігівської міської територіальної громади на суму 6 738,5 тис. грн, у тому числі:

- 351,5 тис. грн – капітальний ремонт з застосуванням енергозберігаючих технологій по комплексній термомодернізації будівлі головного корпусу КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради;

- 6 066,2 тис. грн – капітальний ремонт відділення реабілітації та лікування пацієнтів з хворобами кістково-м’язевої системи та сполучної тканини КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради;

- 320,8 тис. грн – капітальний ремонт відділення фізичної та реабілітаційної медицини КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради.

Відповідно до укладених договорів з НЗСУ за Програмою медичних гарантій за пакетом № 24 «Мобільна паліативна медична допомога дорослим і дітям» особам з інвалідністю необхідні консультації лікарів проводяться мультидисциплінарними командами мобільних паліативних бригад КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради, КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» Чернігівської міської ради та КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради. Стаціонарна паліативна допомога дорослим надається у КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради (50 ліжок). Станом на 01.07.2026 проліковано 162 хворих.

Впродовж І півріччя 2026 року надана стаціонарна медична реабілітаційна допомога 959 хворим, у тому числі 260 військовослужбовцям. Завдяки тісній співпраці та взаємодії з органами місцевого самоврядування та благодійниками проводиться доукомплектування відділень реабілітаційним обладнанням.

Демографічна ситуація

У відповідності до відомостей про місце реєстрації осіб, які занесені до відомчої інформаційної системи «Реєстр територіальної громади» Державної міграційної служби України, станом на 01.07.2026 кількість зареєстрованих у місті осіб становить 243 314 осіб.

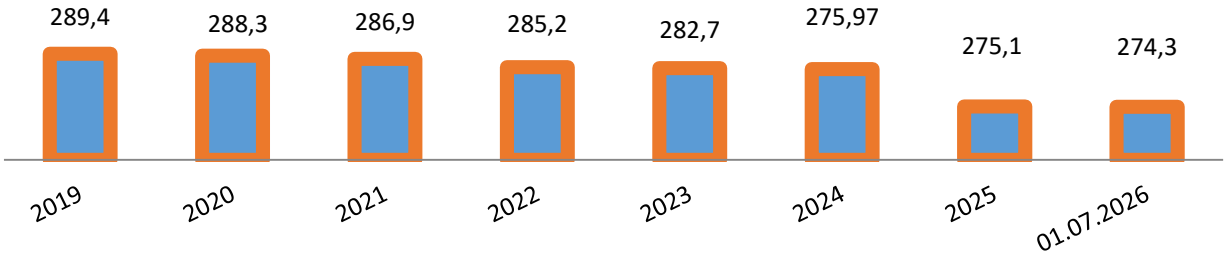

Рис. 8. Чисельність наявного населення, тис. осіб

За І півріччя 2026 року в м. Чернігові народилось 484 дітей, що на 9,7 % менше ніж за аналогічний період минулого року; померло 2 051 осіб, що на 9,3 % більше ніж за аналогічного період минулого року. Природне скорочення населення склало 1 567 осіб.

Динаміка основних показників відтворення населення у м. Чернігові

Роки	Народжених, осіб	Померлих, осіб	Природний приріст (скорочення), осіб
2015	2 517	3 467	-950
2016	2 474	3 545	-1 071
2017	2 251	3 501	-1 250
2018	2 147	3 615	-1 468
2019	1 900	3 674	-1 774
2020	1 846	4 066	-2 220
2021	2 162	4 647	-2 485
2022	1 080	4 336	-3 256
2023	1 225	3 692	-2 467
2024	1 203	3 647	-2 444
2025	1 036	3 716	-2 680
І півріччя 2026	484	2 051	-1 567

Освіта

Мережа закладів освіти міста складається з 89 закладів, з них: закладів дошкільної освіти – 52, закладів загальної середньої освіти – 31, закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 5 та 1 – заклад позашкільної освіти.

У І півріччі 2026 року у м. Чернігові функціонували 43 заклади дошкільної освіти, до яких було зараховано 6 179 дітей.

Мережа загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році складала 31 заклад. У 30 закладах освітній процес забезпечувався за очною формою, у тому числі у змішаному форматі, один заклад працював дистанційно через відсутність укриття. Загальний контингент становив 24 724 учні, з яких 21 262 учні (86%) навчалися очно.

У 2025/2026 навчальному році в м. Чернігові функціонували 5 закладів професійної освіти з контингентом 2 673 учні.

На базі закладу позашкільної освіти працювали 29 гуртків, у яких займалися 415 здобувачів освіти. На базі закладів загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році у 400 гуртках, заняттями охоплено 7003 дитини. Питома вага дітей, охоплених позашкільною освітою, становила 49,3 відсотка.

У таборах із денним перебуванням, що працювали у червні 2026 року на базі закладів загальної середньої освіти, проводилися квести, вікторини, руханки, естафети, інтерактивні ігри, майстер-класи, фото-челенджі, STEM-активності та колективні проєкти. Заходами з популяризації здорового харчування у таборах було охоплено 3 393 дитини.

Протягом січня-червня 2026 року у закладах освіти системно впроваджувалися рішення, спрямовані на фізичну доступність будівель і приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Прилеглу територію для потреб маломобільних груп облаштовано у 2 закладах загальної середньої освіти та 1 закладі дошкільної освіти. Пандуси при входах облаштовано у 17 закладах загальної середньої освіти та 8 закладах дошкільної освіти, входи до приміщень відповідної кількості закладів обладнано поручнями.

Підіймальні платформи наявні у 3 закладах загальної середньої освіти, сходові підйомники – у 2 закладах загальної середньої освіти та 1 закладі дошкільної освіти. Безперешкодний доступ до укриттів за допомогою підйомників або ліфтів облаштовано у 3 закладах загальної середньої освіти та 1 закладі дошкільної освіти. Універсальні туалетні кабіни для дітей з інвалідністю облаштовано у 21 закладі загальної середньої освіти та 7 закладах дошкільної освіти. Дверні прорізи приведено у відповідність до державних будівельних норм у 9 закладах загальної середньої освіти та 17 закладах дошкільної освіти.

У 2025/2026 навчальному році у 26 закладах загальної середньої освіти функціонували 235 інклюзивних класів, у яких здобували освіту 404 дитини з особливими освітніми потребами. З учнями працювали 219 асистентів учителів, 5 учнів мали асистентів дитини. Найбільшу кількість інклюзивних класів відкрито у Чернігівській гімназії № 33, 34 та 35, у яких навчався 71 учень з особливими освітніми потребами.

У мережі дошкільної освіти функціонували 29 закладів комбінованого типу, в яких у 56 спеціальних групах навчалися та отримували корекційну допомогу 617 дітей віком від двох до шести (восьми) років. У 42 закладах

дошкільної освіти загального типу працювали 189 інклюзивних груп, у яких виховувалися 314 дітей з особливими освітніми потребами. У закладах, де відкрито інклюзивні групи, введено 313 посад асистентів вихователя. У шести закладах дошкільної освіти діяли центри педагогічного партнерства, які охоплювали 96 дітей.

Для відновлення роботи закладів освіти та освітнього процесу, управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади виконано:

- капітальний ремонт санвузлів у дошкільному навчальному закладі № 39 «Тополенька» Чернігівської міської ради (303,04 тис. грн).

- капітальний ремонт будівлі з облаштуванням укосів дошкільного навчального закладу № 52 «Сонечко» Чернігівської міської ради (148,72 тис. грн).

- капітальний ремонт будівлі з облаштуванням укосів дошкільного навчального закладу № 77 «Дельфін» Чернігівської міської ради (566,88 тис. грн).

Також продовжуються капітальні ремонти:

- будівлі з облаштуванням укосів ЗДО № 53 (1 259,07 тис. грн);

- будівлі з заміною вікон ЗДО № 60 (29,26 тис. грн);

- зовнішньої каналізації у ЗДО № 54 (482,92 тис. грн);

- покрівлі Чернігівської гімназії № 11 (15,78 тис. грн);

- вимощення з водовідведенням у Чернігівському ліцеї № 15 (79,1 тис. грн);

- шатрового даху старого корпусу із застосуванням енергозберігаючих заходів Чернігівського ліцею № 15 (271,44 тис. грн);

- частини приміщень Чернігівської гімназії № 31 (971,5 тис. грн);

- системи вентиляції найпростішого укриття Чернігівської гімназії № 7, 11, 24, 27, 29 (1 126,87 тис. грн).

В І півріччі 2026 року також розпочато роботу з облаштування системи безпеки в рамках заходів «Безпечна школа» в спеціалізованій загальноосвітній середній школі № 1 (64,6 тис. грн).

У межах партнерських проєктів ACTED здійснює ремонт укриття гімназії № 24, SAVED – ремонт укриття Чернігівської гімназії № 20, благодійна організація «Янголи свободи» – ремонт укриття закладу дошкільної освіти № 57 та вентиляції в укритті закладу дошкільної освіти № 73.

Протягом січня-червня 2026 року заклади освіти отримали благодійну допомогу в натуральній формі загальною вартістю 18 990,19 тис. грн. Допомога включала обладнання для укриттів, засоби альтернативного електроживлення та обладнання для забезпечення освітнього процесу. Завершується капітальний ремонт харчоблоку із заміною технологічного обладнання у Чернігівському ліцеї № 1.

У І півріччі 2026 року отримано кошти державної субвенції на пілотування ліцейних класів Нової української школи у ліцеї № 1; створення сучасних предметних кабінетів і лабораторій НУШ у гімназії № 31 (кабінет біології), гімназії № 11 (кабінет хімії), гімназії № 30 (кабінет фізики), гімназії № 34 (STEM-простір), гімназії № 35 (кабінет хімії); створення сучасного освітнього простору в ліцеї № 12, що включає чотири кабінети фізики, два теоретичні кабінети та дві лабораторії.

У рамках реалізації Програми розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, соціальної підтримки сімей з дітьми у місті Чернігові на 2024-2028 роки відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради від 04.06.2026 № 283 «Про надання матеріальної допомоги випускникам закладів загальної середньої освіти з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України» 25 здобувачам освіти, які мають відповідний статус, виплачено по 3 000 грн.

Культура. Міський простір та туризм

Незважаючи на продовження дії воєнного стану в країні, мистецькі школи міста продовжують реалізацію освітнього процесу на постійній основі та в очній формі навчання.

Комунальні заклади сфери культури Чернігівської міської ради облаштовані найпростішими укриттями для перебування учнів і педагогічного складу під час повітряних тривог або мають оформлені належним чином узгодження із балансоутримувачами найближчих укриттів щодо безперешкодного доступу у разі потреби. Також, для забезпечення діяльності під час надзвичайних ситуацій, заклади забезпечені джерелами альтернативного електропостачання, які було отримано від міжнародних благодійних організацій.

У І півріччі 2026 року продовжувалася робота з відновлення закладів культури, які були пошкоджені внаслідок російської збройної агресії. Так, протягом звітного періоду було проведено капітальний ремонт покрівлі із застосуванням енергозберігаючих заходів комунального закладу позашкільної мистецької освіти «Чернігівська міська школа мистецтв імені Любомира Боднарука».

Коштом бюджету Чернігівської міської територіальної громади у закладах сфери культури у І півріччі 2026 року було придбано дві зарядні станції на загальну суму 62,9 тис. грн, нотну літературу на суму 5,0 тис. грн, скрипку STENTOR ¾ на суму 7,9 тис. грн, книги для поповнення бібліотечного фонду у кількості 120 примірників на суму 41,5 тис. грн. Також міжнародні партнери з міст-побратимів та спонсори надали музичні інструменти та приладдя для мистецьких шкіл міста на суму 199,4 тис. грн, подарували книги

для поповнення бібліотечного фонду Централізованої бібліотечної системи у кількості 1 789 примірників на суму 297,3 тис. грн та зарядну станцію на суму 49,0 тис. грн.

У межах реалізації державної політики у сфері безбар'єрності в Україні як системного підходу до створення середовища рівних можливостей для всіх громадян без винятку у закладах позашкільної мистецької освіти розроблені та затверджені концепції створення та роботи інклюзивних класів на базі закладів.

Бібліотеки Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи працюють у форматі «Бібліотек сімейного читання» задля змістовного дозвілля, неформального спілкування та підтримки мешканців у різних мікрорайонах Чернігова. Щорічно вони обслуговують більше 20 тисяч користувачів, щорічна кількість відвідувань становить близько 200 тис. осіб.

За І півріччя 2026 року відвідувачами централізованої бібліотечної системи стали 90 970 осіб, кількість активних читачів склала 21 721 особа.

Продовжується активна робота над оновленням бібліотечного фонду, так протягом січня-червня 2026 року бібліотеки отримали 1 985 примірників книг, з них 1 789 примірників передали читачі та благодійники, 120 примірників придбано за бюджетні кошти, 76 примірників отримано від Українського інституту книги.

В І півріччі 2026 року відбувся візит міністра закордонних справ України до Центральної бібліотеки ім. М. М. Коцюбинського, яким було ініційовано надання допомоги для зміцнення матеріально-технічної бази бібліотечної системи, зокрема передачу вкрай необхідних енергозберігаючих пристроїв.

У бібліотеках Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи реалізуються освітні ініціативи та підтримка вразливих груп населення: функціонують курси англійської мови, читацький клуб «Між рядків», фотоклуб «Прекрасне поруч», курси цифрової грамотності «User+», безкоштовні зустрічі з психологічної підтримки підлітків з кваліфікованим психологом.

Бібліотеки також виступають інтелектуальним хабом міста, організувавши та провівши за І півріччя 2026 року 485 соціокультурних заходів, які відвідали понад 7 000 осіб.

Незважаючи на складну ситуацію в країні постійно для користувачів створюються різнопланові події, такі як презентації книг, творчі зустрічі, майстер-класи, літературні та мистецькі вечори, народознавчі та краєзнавчі години.

У І півріччі 2026 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 362,6 тис. грн туристичного збору, сплаченого юридичними та фізичними особами.

На баланс управління культури та туризму Чернігівської міської ради було взято пам'ятний знак на місці, де стояв будинок українського байкаря Леоніда Глібова. Також, за ініціативою управління культури та туризму

Чернігівської міської ради розпочато процедуру взяття на баланс могили українського байкаря Леоніда Глібова, що розташована на території Троїцько-Іллінського монастиря в адміністративних межах Національного історико-архітектурного заповідника «Чернігів стародавній».

На постійній основі здійснюється моніторинг стану туристичної навігації міста Чернігова, інформаційних стендів, вказівників та QR-кодів. Продовжувалася робота з актуалізації туристичної інформації та підготовки навігаційних рішень з урахуванням принципів доступності та безбар'єрності.

Окремим напрямом стала підготовка системи навігації та маркування для Маршруту пам'яті, що охоплює м. Чернігів та населені пункти Чернігівського району, пов'язані з подіями оборони, облоги та окупації 2022 року. У межах проєкту передбачено встановлення 15 туристично-інформаційних вказівників.

У І півріччі 2026 року продовжено роботу над створенням нових презентаційних і туристичних продуктів, що популяризують історію, культурну спадщину та сучасну ідентичність Чернігова.

Особлива увага приділялася продуктам, пов'язаним із локальною історією, гастрономічною спадщиною, усними свідченнями та пам'яттю про події російсько-української війни.

Розпочато реалізацію ініціативи «Смачна Чернігівщина», спрямованої на пошук, фіксацію, популяризацію та повернення до сучасного гастрономічного простору локальних рецептів Чернігівщини. Формат ініціативи передбачає представлення протягом року 12 локальних страв із супровідною історією рецепта, його носіїв та місця походження.

За І півріччя 2026 року здійснювалося регулярне наповнення та актуалізація інформації туристичного сайту міста Chernihiv.travel. Оновлювалася інформація про туристичні об'єкти, культурні події, маршрути, заклади, міські ініціативи та актуальні пропозиції для мешканців і гостей Чернігова. Продовжувалася робота над двомовним представленням туристичної інформації та інтеграцією нових туристичних і культурно-просвітницьких продуктів до цифрового інформаційного середовища міста.

Протягом січня-червня 2026 року продовжувалася робота над оновленням аудіогіда Черніговом українською та англійською мовами з можливістю самостійного знайомства з пам'ятками міста та формування індивідуального маршруту.

Масштабним напрямом стала реалізація проєкту «Спільна пам'ять: голоси, місця, шляхи». У його межах проводилася дослідницька робота з усними свідченнями, опрацьовувалися історії цивільних мешканців і військових, визначалися та описувалися локації майбутнього Маршруту пам'яті, готувалися тексти для путівника, картографічні матеріали, аудіогід, інформаційні стенди та навігація.

У І півріччі 2026 року продовжувалася підготовча робота зі створення Музею міста Чернігова. Опрацьовувалися питання подальшої реалізації наукової концепції майбутнього музею, експозиційного та мультимедійного

наповнення, представлення історії міста сучасними засобами, а також інтеграції музею до туристичної інфраструктури Чернігова.

Фізична культура і спорт

Протягом І півріччя 2026 року проведено 31 загальноміський спортивний захід та 16 навчально-тренувальних зборів для підготовки команд та спортсменів міста з видів спорту до змагань вищих рівнів з олімпійських видів спорту, де взяли участь 3 708 осіб; 21 загальноміський спортивний захід та 5 навчально-тренувальних зборів з неолімпійських видів спорту, в яких взяли участь 1 533 осіб.

Організовані та проведені фізкультурно-оздоровчі заходи та змагання «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів та учениць закладів загальної середньої освіти м. Чернігова у 2025-2026 навчальному році під гаслом «РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО» з таких видів спорту як: гандбол, кросовий біатлон, легка атлетика, масовий футбол, шахи, баскетбол, волейбол, черлідінг.

З метою пропаганди здорового способу життя та підвищення рівня фізичної активності мешканців міста, Чернігівським центром фізичного здоров’я населення «Спорт для всіх» організовано та проведено 24 спортивних заходів, в яких взяло участь біля 1000 осіб.

Призначено 38 персональних (іменних) стипендій з олімпійських видів спорту та 5 персональних (іменних) стипендій з неолімпійських видів спорту талановитим і обдарованим спортсменам м. Чернігова за результатами виступів протягом 2025 року на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

На виконання рішення Чернігівської міської ради «Про встановлення винагород спортсменам і тренерам міста за досягнення високих спортивних результатів на міжнародних змаганнях» продовжується виплата винагороди спортсменам та їх тренерам.

Дитячо-юнацькими спортивними школами для проведення навчально-тренувальних занять та спортивних змагань придбано спортивного обладнання на суму 1 652,6 тис. грн та інвентарю на суму 409,5 тис. грн. Власні надходження спортивних шкіл міста склали 144,8 тис. грн.

Активну участь в змаганнях по всій території України також приймають ветерани війни, допомогу в організації яких надає КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради (збори, тренування та виїзди). З початку 2026 року ветерани прийняли участь у 16 всеукраїнських та міських змаганнях.

Відділенням фізичного відновлення КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради за І півріччя 2026 року надано 361 послугу з оздоровчого масажу, 105 послуг з оздоровчої фізкультури, 13 загальних консультацій з питань фізичного відновлення та 827 послуг з фізичного відновлення під час занять адаптивним спортом.

В І півріччі 2026 року продовжувалася робота з ґендерних питань шляхом проведення семінарів, «круглих» столів тощо. У рамках виконання Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і

чоловіків» забезпечено співпрацю управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради з громадською організацією «Спілки жінок м. Чернігова», Чернігівською міською громадською організацією «Центр гендерних ініціатив», Лігою ділових і професійних жінок м. Чернігова, Спілкою жінок-науковців м. Чернігова. Відбулися заходи з підтримки жінок та дітей внутрішньо переміщених осіб, зустрічі з відомими українськими людьми, захід до Дня матері, зустрічі з жінками-військовими тощо.

Протягом звітного періоду було надано підтримку у проведенні інформаційно-просвітницьких кампаній, культурологічних заходів, спрямованих на популяризацію сімейних цінностей та національних родинних традицій.

У зв'язку з російською збройною агресією проти України та запровадження на території України воєнного стану оновлення мережі спортивних майданчиків не проводилось. Для занять фізичною культурою та спортом використовується наявна спортивна база загальноосвітніх навчальних закладів, спортивних майданчиків міста, які не пошкоджені військовими діями.

В якості гуманітарної допомоги від Blau Gelbes Kreuz e.V. (місто-побратим Аахен) отримане спортивне обладнання (мультиспортивна ігрова арена та набір тренажерного спортивного обладнання для вулиці 6 предметів), яке встановлено на спортивному майданчику на території бази «Освіта» комунального позашкільного навчального закладу «Дитячо-юнацька спортивна школа «Україна» Чернігівської міської ради.